

Lietuvos šilumos tiekėjų
asociacija

Lietuvos šilumos ūkis: esama padėtis ir kliūtys plėtrai

Andrius Janukonis

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos tarybos pirmininkas

LIETUVOS ENERGETIKOS KONFERENCIJA: ekonominiai ir saugumo uždaviniai

2009 m. balandžio 17 d.

Viešbutis Reval Hotel Lietuva, Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2008 m. liepos 9 d.
“Dėl šilumos ūkio plėtros krypčių patvirtinimo” pakeitimo

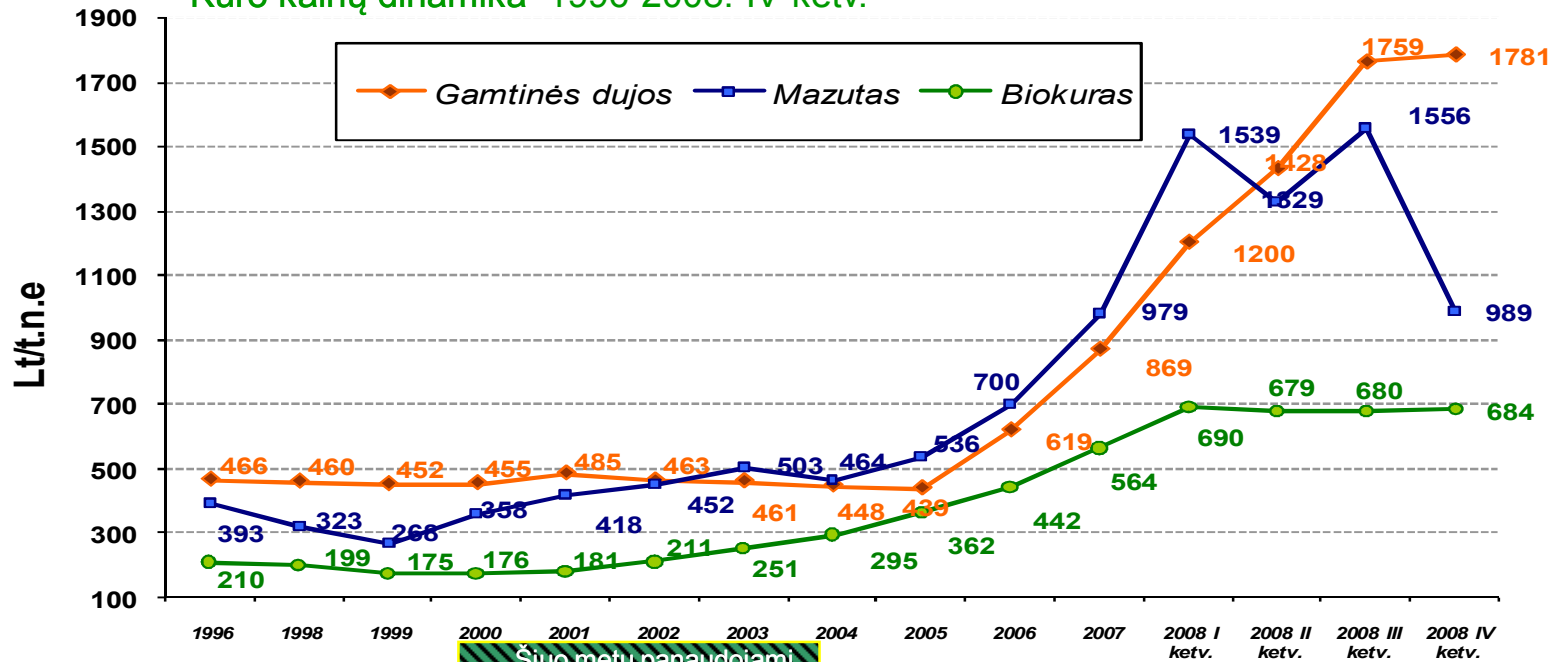
“4. Mažinti aplinkos taršą – šilumos gamybai naudoti įvairių rūšių energijos išteklius:

4.1. Statyti naujas, rekonstruoti esamas katilines, kūrenti jas visų pirma vietiniais, atsinaujinančiais energijos ištekliais, gamtinėmis dujomis ir nekenksmingomis organinėmis medžiagomis, kaip numatyta Biokuro gamybos ir naudojimo skatinimo 2004–2010 metais programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 26 d. nutarimu Nr. 1056 (Žin., 2004, Nr. [133-4786](#)).

Atsižvelgiant į vietinių medienos išteklių, kuriuos galima naudoti kaip kurą, potencialą, siekti, kad 2010 metais vietine mediena kūrenamų katilinių suminė galia šalies mastu neviršytų 730 MW, o naujas medieną naudojančias didesnės negu 2 MW instaliuotos galios katilines statyti tik atlikus apsirūpinimo medienos ištekliais galimybių studijas.”

Biokuro panaudojimas šilumos gamybai

Kuro kainų dinamika 1996-2008. IV ketv.

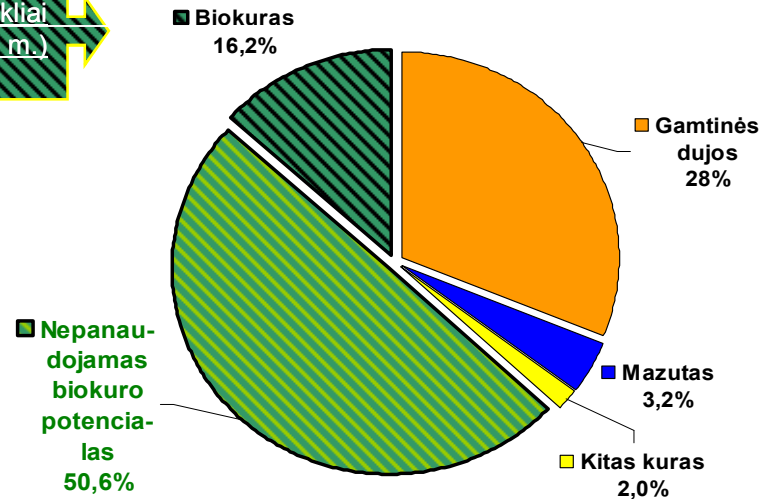

Šiuo metu panaudojami biokuro ištekliai 145 000 t.n.e (2006 m.)

Galimi panaudoti vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių rezervai

- Mediena 100 000 t.n.e (500 000 t)
- Šiaudai 150 000 t.n.e (500 000 t)
- Kom. Atliekos 200 000 t.n.e (1 000 000 t)
- Gluosniai dumblas 90 000 t.n.e (450 000 t)

Viso ~540 000 t.n.e.

Perskirstyti ES 2007-2013 m. finansinės paramos lėšas taip, kad užtikrinti pilną jų panaudojimą ir garantuoti svarbių projektų finansavimą CŠT sektoriuje.

ES parama šilumos sektoriui

Veiksmų programos	Prioritetai	Veiksmų grupės	Prioritetingos temos	Finansinė parama (viso)	Skiriamas finansavimas			Remiamos veiklos
					ES fondų lėšos – iki	Kitų juridinių ir (arba) fizinių asmenų lėšos – ne mažiau kaip		
					mln. Lt	mln. Lt	mln. Lt	
2. Ekonominio augimo veiksmų programa	4 prioritetas <i>Esminė ekonominė infrastruktūra</i>	Energijos tiekimo tinklai	Energijos efektyvumas bendra gamyba, energijos valdymas	506,5	253,25	253,25	CŠT tiekimo tinklų ir sistemų modernizavimas ir plėtra	
3. Sanglaudos skatinimo veiksmų programa	3 prioritetas <i>Aplinka ir darnusis vystymasis</i>	Energijos gamybos ir vartojimo efektyvumo bei atsinaujinančių energijos išteklių vartojimo didinimas	Atsinaujinantys energijos šaltiniai: biomasė	254	127	127	1. Kuro rūšies pakeitimas į biomasę (AEI) 2. Biokuro pagrįstos kogeneracijos plėtra	
			Energijos gamybos efektyvumo didinimas	190	95	95	1. TE atnaujinimas ir naujų statyba; 2. Katilinių modernizavimas; 3. Didelio efektyvumo TE statyba	
	1 prioritetas <i>Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai</i>	Gyvenimo aplinkos ir kokybės skirtumų tarp pagrindinių ir likusių šalies miestų mažinimas	Būsto infrastruktūra	192,3	163,5	28,8	Daugiabučių renovacija	
			Siuolaikiškas atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas	900	450	450	Atliekų naudojimo energijai gauti įrenginių statyba	
	Oro kokybės gerinimas	Oro kokybė	600	150	450	Vilniaus, Kauno ir Mažeikių TE dūmų valymo technologijų diegimas		

225 mln. Lt. - Atliekų naudojimo energijai gauti įrenginių statybai
225 mln. Lt. - Biologiškai skaidžių atliekų infrastruktūros sukūrimui 4

O taip atrodo dauguma Lietuvos sąvartynų !

Kodėl stabdoma atliekų deginimo jėgainių statyba?

LR Aplinkos
Ministerija

- AM pozicija 2007-12-17 d. rašte Nr. (15-1)-D8-1064:
“Atliekų naudojimas energijai gauti jas tiesiogiai deginant bus finansuojamas tik tuo atveju, jeigu tai bus sudėtinė biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo sistemos dalis. <...> Įrenginiai skirti mišraus komunalinių atliekų srauto deginimui nebus finansuojami 2007-2013 m. struktūrinės paramos lėšomis“.

Savivaldybės

- **Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo ĮSTATYMAS** (V. Ž. 2005, Nr. 84-3105) :

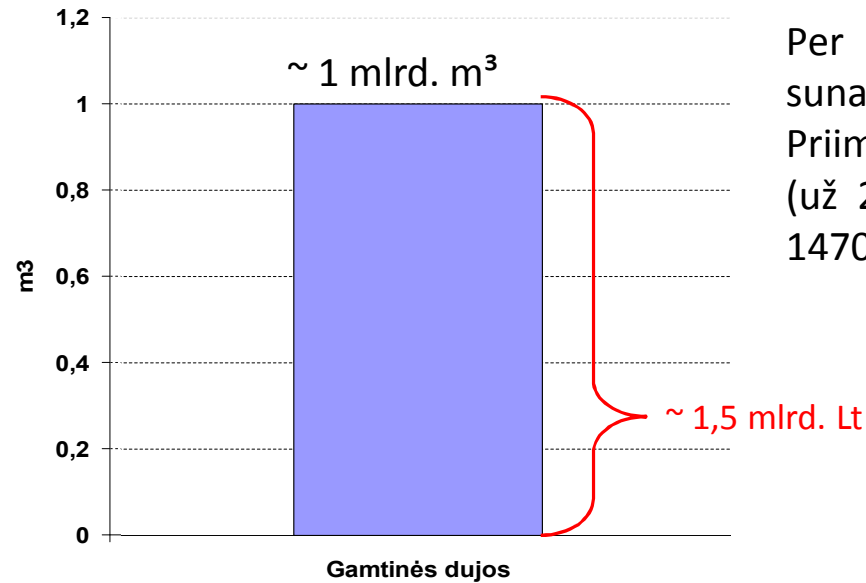
8 straipsnis. Poveikio aplinkai vertinimo programa

6. Poveikio aplinkai vertinimo subjektai programą išnagrinėja ir per 10 darbo dienų nuo jos gavimo dienos motyvuotas išvadas pateikia poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui.
9. Jei iki programos patvirtinimo savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama ūkinė veikla, taryba priima neigiamą motyvuotą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių, atsakinga institucija, gavusi savivaldybės tarybos sprendimą, privalo apie tai raštu informuoti planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą), kad poveikio aplinkai vertinimo procedūros negali būti tęsiamos tol, kol galioja savivaldybės tarybos priimtas sprendimas, **išskyrus atvejus, kai planuojama ūkinė veikla yra valstybinės reikšmės ir jos įgyvendinimas yra numatytas valstybės strateginiuose planuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimais.**

2008-04-02 LR Seimo Ekonomikos komiteto posėdis dėl komunalinių atliekų deginimo perspektyvos Lietuvoje

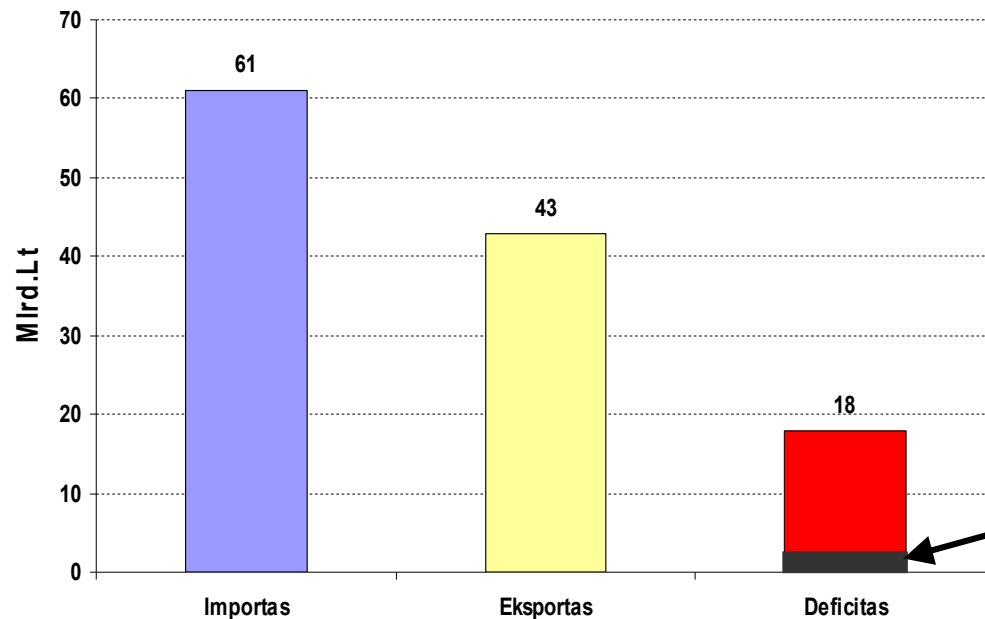
- Posėdžio metu buvo konstatuota, kad Aplinkos ir Ūkio ministerijos nepakankamai ir tik formaliai vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Valstybinį strateginį atliekų tvarkymo planą, Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų planą ir Šilumos ūkio plėtros kryptyse numatytą atliekų deginimo įrenginių statybą (Vilniuje iki 2010 m., o Kaune, Klaipėdoje ir Alytuje po 2010 m.), dėl ko gali būti neįvykdyti Lietuvos įsipareigojimai Europos Sąjungai sumažinti biodegrazuojančių atliekų kiekį sąvartynuose, energijos gamybos iš atsinaujinančių šaltinių užduotys, energetinės nepriklausomybės didinimo planai ir padidės šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimai;
- Ekonomikos komitetas nutarė pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei apsvarstyti ir paspartinti Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano, Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų plano ir Šilumos ūkio plėtros kryptių vykdymo eigą.

Gamtinių dujų suvartojimas šilumos gamybai per 2008 m.

Per 2008 metus šilumos gamybai Lietuvoje buvo sunaudota apie **1 mlrd. kub.** metrų gamtinių dujų. Priimant, jog dujų kaina už 2008 m. buvo vidutinė metinė (už 2008 m. 1000 kub. m. įmonės vidutiniškai mokėjo 1470 Lt.) pinigine išraiška tai sudaro apie **1,5 mlrd. Lt.**

Eksporto/importo balansas Lietuvoje

~ 1,5 mlrd. Lt. šilumos tiekėjai sumokėjo už dujas, t. y. **≈ 8,5% viso deficito**

Valstybės lėšų poreikis

	2009	2010	2011	2012	2013	VISO
Modernizuojama namų per metus (vnt.)	500	1000	1000	1000	1400	4.900
Valstybės 15 proc. paramos dalis, tenkanti kalendoriniams metams ('000 Lt)	3.997	11.991	19.986	27.980	39.172	103.126
Valstybės lėšų poreikis palūkanoms kompensuoti, paliekant gyventojams mokėti 3 proc. metinių palūkanų ('000 Lt)	300	2.759	14.462	25.363	47.873	93.777
Valstybės lėšų poreikis padengti investicijas (pradinio įnašo dalis, kredito dalis ir 3 proc. metinių palūkanų asmenims turintiems teisę į kompensacijas už šildymą ('000 Lt)	4.049	12.146	20.247	28.345	39.683	104.472
Iš viso reikia lėšų valstybės paramai kalendoriniais metais ('000 Lt)	8.346	26.898	54.695	84.708	126.728	301.375

MODERNIZAVIMUI REIKIA

1. KAUPIMO
2. VIENKARTINĖS FIKSUOTOS
PARAMOS 1m²
3. Istatymo, kasmet skirti po 500mln Lt
modernizavimo paramai 10m.

Reikia strategijos

20 metų

Ar Lietuva pajēgi ginti savo
strateginius tikslus???